

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ПОДАТКИ | ТЦ | ОБЛІК | ПРАВО

31.03.2024

[KEYNAS GROUP](#) об'єднує експертів з податків, обліку, трансфертного ціноутворення та права. Ми допомагаємо міжнародним та українським компаніям стабільно розвиватися та комплексно вирішувати різні задачі бізнесу не лише в Україні, а й за її межами, завдяки участі у міжнародній асоціації TAG Alliances®.

[TAG Alliances®](#) одна з найбільших у світі асоціацій незалежних юридичних, бухгалтерських та професійних фірм.

Дайджест підготовлений експертами KEYNAS GROUP з метою інформування про деякі особливості ведення діяльності в Україні. Дайджест містить вибірккову інформацію з урахуванням нашої основної спеціалізації та окремих практичних ситуацій.

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА включають новації, які вимагають оперативного реагування. Інші актуальні зміни, роз'яснення та особливості нарахування податків та ведення бухгалтерського обліку розміщено у відповідних тематичних розділах.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ ґрунтується на реальних кейсах, які виникають в щоденній діяльності бізнесу. Це особиста позиція експертів KEYNAS GROUP, яка за будь-яких обставин не має сприйматись користувачами як спонукання до конкретних дій або порушення законодавства.

СУДОВА ПРАКТИКА вибірково фокусує увагу на ключових судових рішеннях по важливим поширеним питанням.

Будь-яка інформація у Дайджесті надає лише загальне уявлення про поточні події та ситуації, її не слід сприймати як професійну та вичерпну консультацію. Для прийняття будь-яких практичних рішень рекомендуємо отримати індивідуальну консультацію з урахуванням конкретних обставин та особливостей вашої ситуації.

ЗМІСТ

ПДВ	4
Де у декларації місце мінбазним зобов'язанням	4
Повернення старого авансу: що з ПДВ у постачальника (ІПК)	4
РК до експортної ПН: коли складати	4
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	4
Зменшення корисності земділянки: що в податковому обліку (ІПК)	4
Дисконтування позик: точка зору ДПС	5
ПДФО, ВЗ ТА ЄСВ	5
Військовий збір та натуркоефіцієнт: продовження	5
ДУМКА ЕКСПЕРТІВ	6
Строки зберігання документів на підприємстві та можливість їх знищення	6
СУДОВА ПРАКТИКА	6
Апеляційний суд: особливості сертифіката про податковий статус резидента	6
КОНТАКТИ	9

ПДВ

Де у декларації місце мінбазним зобов'язанням

Податківці в консультації з [категорії 101.24 ЗІР](#) нагадали, що обсяги постачання та сума ПДВ, зазначені у ПН з типом причини «15» відображаються у складі податкових зобов'язань податкової декларації з ПДВ у рядках 1.1, 1.2 або 1.3 (в залежності від ставки податку) та **не відображаються у складі податкового кредиту**, оскільки за такою операцією не відбувається придбання товарів/послуг.

При цьому, якщо на дату подання декларації в ЄРПН не зареєстровано ПН, складені за такими операціями, відомості про них зазначаються у таблиці 1.1 додатка 1 «Відомості про суми податку на додану вартість, зазначені у податкових накладних/розрахунках коригування до податкових накладних, не зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, та про податковий кредит з урахуванням його коригування» (Д1) до декларації.

Повернення старого авансу: що з ПДВ у постачальника (ІПК)

ДПС України в ІПК 15.03.2024р. №1377/ІПК/99-00-21-03-01/ІПК вкотре нагадала свою позицію щодо РК до ПН з дати складання яких минуло 1095 днів.

Так, у разі якщо після сплину 1095 календарних днів з дати виникнення податкових зобов'язань та складання ПН при отриманні авансового платежу за товар відбувається повернення такого авансового платежу, РК до таких ПН **не може бути зареєстрований в ЄРПН**, та, **відповідно, підстави для зменшення податкових зобов'язань у платника податку – постачальника відсутні**.

РК до експортної ПН: коли складати

У консультації з [категорії 101.15 ЗІР](#) податківці зазначають, що у випадку зміни митної вартості експортованого товару РК до ПН, складеної за операцією з вивезення товарів за межі митної території України, **складається у разі оформлення аркуша коригування до відповідної митної декларації**.

Якщо до митної декларації не оформлюється аркуш коригування, то **РК не складається**.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Зменшення корисності земельної ділянки: що в податковому обліку (ІПК)

ІПК ДПС України від 18.03.2024р. №1455/ІПК/99-00-21-02-02 ІПК присвячена питанню відображення в податковому обліку з податку на прибуток зменшення корисності до нуля земельної ділянки. При цьому така ділянка перебуває на тимчасово окупованій території.

Податківці зазначають, що у разі зменшення корисності земельної ділянки, розташованої на тимчасово окупованій території України платник податку на прибуток

не збільшує фінансовий результат податкового (звітного) періоду на суму витрат від зменшення корисності такої земельної ділянки.

Такі операції відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку.

Даний висновок ДПС є цілком логічним, адже земля не відноситься до складу ОЗ у податковому обліку. Про це прямо зазначається у пп.14.1.138 ПКУ. У свою чергу різниці передбачені ст.138 ПКУ стосуються лише податкових ОЗ.

Дисконтування позик: точка зору ДПС

Податківців запитали чи здійснюється дисконтування поворотної фінансової допомоги, отриманої під час дії воєнного стану, наприклад в другому кварталі 2022 року та поверненої в четвертому кварталі 2023 року.

ДПС у консультації з [категорії 102.12 ЗІР](#) зазначила, що підприємства, які ведуть облік за НПСБО, зобов'язані дисконтувати **довгострокову** дебіторську та кредиторську заборгованість.

На думку ДПС, під дисконтування потрапляє не будь-яка заборгованість, а тільки довгострокова.

При цьому **під час воєнного стану особливостей дисконтування поворотної фінансової допомоги не передбачено.**

Відповідно поворотна фінансова допомога, отримана під час дії воєнного стану, зокрема в другому кварталі 2022 року та повернена в четвертому кварталі 2023 року, **строк погашення якої більше ніж 12 місяців**, підлягає дисконтуванню.

ПДФО, ВЗ ТА ЄСВ

Військовий збір та натуркоефіцієнт: продовження

ДПС нарешті визначилася зі своєю позицією щодо ВЗ у разі нарахування доходів фізособі у негрошовій формі. Так, в у консультації з [категорії 126.05 ЗІР](#) вони зазначили, що **відсутні законодавчі підстави для застосування підвищуючого коефіцієнту при нарахуванні військового збору на доходи у негрошовій формі.**

Крім цього податківці почали надавати і аналогічні ІПК. Так, в ІПК ДПС України від 15.03.2024р. №1414/ІПК/99-00-24-03-03/ІПК вони зазначають, що, зважаючи на те, що положеннями п.16-1 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» ПКУ **прямо не встановлено порядок** визначення бази оподаткування для військового збору, зокрема, з урахуванням особливостей, встановлених у п.164.5 ПКУ для ПДФО, при наданні юрособою дарунків фізичній особі в негрошовій формі оподаткування вартості таких дарунків військовим збором **здійснюється без урахуванням положень п.164.5 ПКУ.**

Тобто в ІПК вони починають повертатися до старої позиції, що коефіцієнт до військового збору не застосовується.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Строки зберігання документів на підприємстві та можливість їх знищення

Під час роботи на підприємстві формується та зберігається великий масив різних документів, зокрема, й первинних та інших документів, пов'язаних з податковим обліком.

Строк зберігання таких документів **не завжди** автоматично дорівнює строку давності для проведення податкових перевірок.

Наприклад, раніше у п.44.3 ст.44 ПКУ був передбачений **3-річний** строк зберігання для відповідних документів.

Починаючи з **20.03.2023р.** (пп.44.3.2 п.44.3 ст.44 ПКУ) для первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з податковим обліком та відповідно для платників податку на прибуток, які складають такі документи, строк зберігання становить – **5 років**.

Водночас також можливе і продовження строків зберігання:

- на час карантину та дії воєнного стану, тобто з 12.03.2020р. по 01.08.2023р.;
- у разі, якщо триває перевірка або ж відбувається адміністративне чи судове оскарження і документи пов'язані з предметом таких дій.

Додатково хочемо звернути увагу на декількох аспектах.

По-перше, у ПКУ та в [Переліку типових документів і строків їх зберігання](#) (далі – Перелік) встановлені різні моменти початку обліку строку зберігання.

За ПКУ – це з дня подання звітності / дня здійснення господарської операції, а за Переліком – з 01 січня року, який іде за роком завершення їх діловодства.

По-друге, раніше для тих самих первинних документів була прив'язка, що закінчення зберігання та фактично знищення документів неможливе до завершення перевірки за відповідний період. Втім, наразі є чітке правило (*див. примітка до ст.336 Переліку*), яке дозволяє знищувати документи незалежно від того, чи проведена перевірка.

По-третє, якщо строк зберігання документів сплинув і такі документи не підлягають передачі в державний (місцевий) архів, тоді платник податків може організувати їх знищення. Проте для цього передбачена спеціальна процедура, яка детально регламентована у [розділі V Наказу Мін'юсту №1000/5 від 18.05.2015р.](#)

Тому у разі актуальності цього питання рекомендуємо зважати на нові правила та специфічні аспекти у даній сфері.

СУДОВА ПРАКТИКА

Апеляційний суд: особливості сертифіката про податковий статус резидента

Платник податків оскаржив в судовому порядку (справа №[640/2/22](#)) рішення Контролюючого органу про начебто неправомірне застосування ним ставки 0%

податку на доходи нерезидентів при виплаті дивідендів на підставі наявних у нього сертифікатів про податковий статус резидента Франції.

На думку Податкового органу, відповідні сертифікати мали наступні недоліки:

- були видані Податковою службою Франції раніше, ніж було затверджене рішення про виплату дивідендів;
- їхня форма не передбачала, зокрема, характер і суму доходу.

Суд першої інстанції задовольнив позов платника податків, зі свого боку, апеляційний – залишив апеляційну скаргу Контролюючого органу без задоволення, а рішення без змін.

За результатами розгляду справи апеляційний суд зробив **наступні** висновки:

- компетентні органи кожної із договірних держав підтверджують, що довідка резидентності за формою 730-FR-ANG-SD без зазначення суми доходу є достатньою підставою для застосування пільгової ставки податку на доходи нерезидентів, передбаченої ст. 10,11,12 Конвенції, при виплаті резиденту Франції доходу у вигляді дивідендів, процентів чи роялті;
- в даних правовідносинах наявний дискримінаційний та вибірковий підхід податкового органу щодо відмови позивачу у застосуванні пільгової ставки податку на доходи нерезидентів при виплаті дивідендів на користь нерезидента на підставі довідки резидентності без зазначення суми доходу;
- інші компанії з французьким капіталом отримували та надавали до податкових органів України абсолютно аналогічні довідки за формою 730_FR_ANG_SD з метою застосування Конвенції при виплаті дивідендів. Такі довідки були прийняті податковими органами без жодних застережень та зауважень, що свідчить про упередженість податкового органу саме відносно позивача та є прямим проявом податкової дискримінації та порушенням принципу рівності усіх платників перед законом;
- довідку за попередній звітний податковий період (рік), можна використовувати як підставу для звільнення (зменшення) від оподаткування у звітному (податковому) році за умови подання нерезидентом довідки за цей звітний податковий період (рік) після закінчення цього звітного (податкового) року;
- чинне податкове законодавство жодним чином не встановлює вимог щодо конкретної дати (або періоду), коли саме має відбуватися посвідчення резидентності, а навпаки - дозволяє використовувати для звільнення (зменшення) від оподаткування довідку з інформацією за попередній звітний податковий період (рік) з отриманням довідки після закінчення звітного (податкового) року;
- висновок податкового органу про неправомірність отримання нерезидентом посвідчень резиденції до визначення суми дивідендів, яка планувалась до сплати, є безпідставним, адже, відповідно до норм ПК України та Конвенції, платник податків повинен переконатися у наявності у контрагента статусу резидента відповідної країни саме до моменту виплати доходу на його користь.

При цьому, є [окрема думка](#) судді апеляційного суду, який не погоджується з прийнятим рішенням, фактично підтримуючи доводи Контролюючого органу, зазначаючи **наступне**:

- сертифікати посвідчення резидентності були видані Податковою службою Франції раніше, ніж було затверджене рішення про виплату дивідендів нерезиденту. Тобто на час оформлення сертифікатів сума дивідендів до виплати була невідома;
- З аналізу норми п.2 ст. 29 Конвенції з Францією випливає що, посвідчення нерезидентності повинно отримуватися в період з дати коли відома сума виплати (в даному випадку з дати протоколу річних загальних зборів акціонерів товариства) до дати виплати.

Наразі Контролюючий орган намагається оскаржити рішення суду апеляційної інстанції в касаційному порядку, тому ситуація може мати свій розвиток.

КОНТАКТИ

КЛІЄНТСЬКИЙ СЕРВІС

tetiana.potapenko@keynas.com

+38 (067) 468 36 20

ПОДАТКИ ТА ОБЛІК

sergii.kucherenko@keynas.com

ПРАВО

maksim.zhukov@keynas.com

ТЦ

svitlana.matuzova@keynas.com

04119 Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, буд. 36А, оф. 204

+ 38 (067) 501 28 28

+ 38 (044) 299 95 06

+ 38 (044) 299 96 06

info@keynas.com

www.keynas.com

www.tagalliances.com